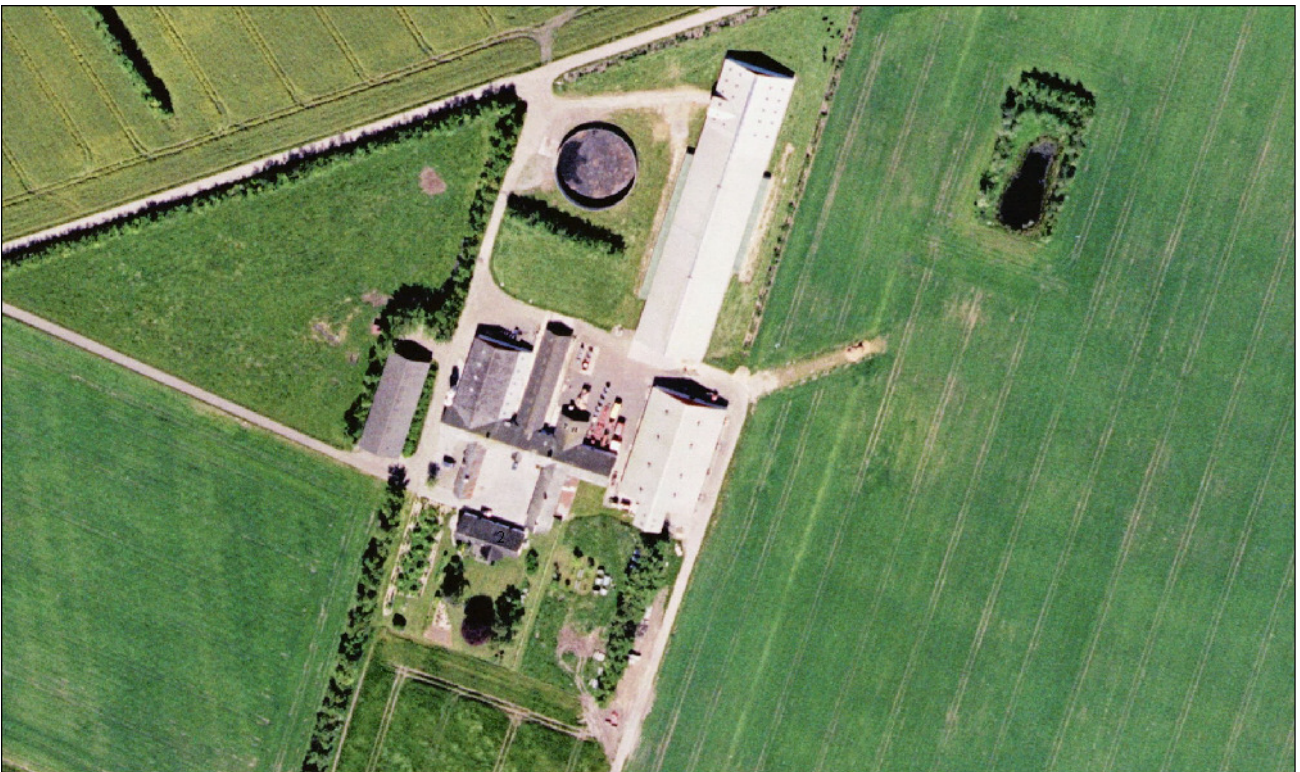

§ 12 godkendelse
til svineproduktion beliggende

**Ringstedvej 2,
9330 Dronninglund**

Registreringsblad

Titel: § 12 godkendelse til svineproduktion på Ringstedvej 2, 9330 Dronninglund

Dato: 25. november 2008

Virksomhedens navn: Ringstedgård

CVR-nr: 17 92 61 01

Matr. nr. 2i, 2h, 36g, 36k, 4e, 35b
Ejerlav: Over Dorf Fjerding, Dronninglund
Ejendomsnummer: 8100011564

Adresse: Ringstedvej 2, 9330 Dronninglund

Virksomheds ejer: Lene Sørensen og Brian Sørensen

Ansøger: LandboNord på vegne af Lene Sørensen

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Allan Olesen –
ako@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

Kopi med kortbilag sendt til

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Lene Sørensen, Ringstedvej 2, 9330 Dronninglund.
- Miljøministeren: Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, e-mail: post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord, Vesterbro 81 B, Postboks 1826, 9100 Aalborg, e-mail: nord@sst.dk.
- Nabo: Kathrine Toft Simonsen, Ringstedvej 7, 9330 Dronninglund
- Nabo: Lars Brøndbjerg Pedersen, Thorup Hedevej 6, 9330 Dronninglund
- Nabo: Gorm Simonsen, Ø. Thorupvej 4, 9330 Dronninglund
- Nabo: Per Hergaard, Ø. Thorupvej 6, 9330 Dronninglund

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Brønderslev, Lars Schönberg-Hemme – via e-mail: dn@koushede.dk
- DOF Nordjylland, Vagn Gjerløv, Skovtoften 38, 9700 Brønderslev – via e-mail: broenderslev@dof.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: info@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund – via e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk.

Andre:

- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev. Att.: Allan Olesen, via e-mail: ako@landbonord.dk
- Brian Sørensen, V. Thorupvej 19, 9330 Dronninglund
- Hjallerup Vandforsyning, Søndergade 68, 9320 Hjallerup
- Østvendssysels Råvandsforsyning, Slotsgade 17, 9330 Dronninglund

Indholdsfortegnelse

Registreringsblad.....	2
Kopi med kortbilag sendt til.....	3
Indholdsfortegnelse.....	4
Indholdsfortegnelse.....	4
1. Generelt	5
Ikke-teknisk resume	5
1.2 Meddelelse om godkendelse	6
1.3 Offentliggørelse og klagevejledning.....	7
2. Kommunens vilkår, beskrivelse og vurderinger	9
2.1 Generelle vilkår	9
2.2 Vilkår - husdyrbrugets anlæg, indretning og drift.....	10
2.3 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering.....	19
2.4 Arealer	21
2.6 Bedst tilgængelig teknik.....	22
2.5 Egenkontrol.....	26
3. BRØNDERSLEV KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	27
4. Baggrund for godkendelsen.....	33
4.1 Projektbeskrivelse	33
4.2 Forhold til loven	34
4.3 Tidligere meddelte afgørelser.....	34
4.4 Udtalelser vedrørende godkendelsen	34
4.5 Aktindsigt.....	34
4.6 Tilsyn med husdyrbruget.....	34
Bilag 1: Oversigtskort over beliggenhed af husdyrbruget	
Bilag 2: Kort over samtlige af husdyrbrugets arealer (ejede/forpagtede)	
Bilag 3: Situationsplan over husdyrbrugets indretning	
Bilag 4: Kort over anlægget i forhold til naturarealer indenfor 1000 m/ naturpunkter	
Bilag 5: Separationsberegninger	
Bilag 6: Beredskabsplan	

1. Generelt

LandboNord har på vegne af Lene Sørensen søgt Brønderslev Kommune om tilladelse til at udvide svineproduktionen beliggende på adressen Ringstedvej 2, 9330 Dronninglund, jf. § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Lene Sørensen lejer bygninger og opbevaringsanlæg på Ringstedvej 2. Hun ejer dyreholdet og dermed husdyrgødningen. Derfor ansøges der om udvidelse på Ringstedvej 2 i hendes navn. Ejer af ejendommen Ringstedvej 2 er Brian Sørensen.

Husdyrgødningen fra produktionen på Ringstedvej 2 udbringes på arealer tilhørende Brian Sørensen sammen med husdyrgødning fra andre produktioner ejet af Brian Sørensen. Lene Sørensen har altså tegnet en gylleaftale med Brian Sørensen. Al gyllen separeres og væskefraktionen udbringes på markerne, mens fiberfraktionen eksporteres fra ejendommen.

Med udvidelsen af svineholdet sker der en udvidelse af det eksisterende staldanlæg i form en tilbygning til farestalden og drægtighedsstalden samt en tilbygning til løbestalden.

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 20-09 2007 skema nr. 4290.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug:

- Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 1696 af 19.12.2006 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den ansøgte udvidelse er fra 270,44 til 499,55 DE (dyreenheder) fra nuværende 900 årssøer med smågrise til 1.800 årssøer med smågrise.

Der er tale om en eksisterende svineproduktion, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Dronninglund ligger ca. 2.256 meter sydøst for ejendommen, nærmeste samlede bebyggelse er Thorup ca. 1.300 m derfra og nærmeste nabo er Ringstedvej 7, som ligger ca. 291 m nordøst derfra.

Landbrugets mest betydende indvirkning på omgivelserne vedrører lugt og ammoniakfordampning fra stalde og i mindre grad fra opbevaringsanlæg og udbringning af næringsstofferne kvælstof og fosfor med gyllen, samt støj fra maskiner og køretøjer.

Projektet og dets indvirkning på miljø og omgivelserne er beskrevet i godkendelsesmateriale. Heraf fremgår bl.a., at:

- ammoniakfordampningen fra stald og lager samt udbringning af gylle ikke antages at give anledning til uacceptabel påvirkning af beskyttet natur i gårdens omgivelser.
- lugt-, støj- og transportbelastningen ikke vurderes at give anledning til, at der bør gælde andre forudsætninger end det, der er en normal del af miljøgodkendelsen på dette område.

Ikke-teknisk resume

Lene Sørensen ønsker at udvide sin svineproduktion på Ringstedvej 2, således at den efter udvidelse er oppe på 1.800 årssøer med smågrise.

Dyreholdet ønskes udvidet fra 270 til 499,5 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal den eksisterende sostald udvides i tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg. Der udvides med ca. 4.500 m². Desuden skal der opføres en ny gyllebeholder på 5.000 m² med fast overdækning (teltoverdækning). Derudover skal der bygges 2 nye kornsiloer, se bilag 3 for placeringer.

Ejendommen er screenet ved Nordjyllands Amt i 2005 angående en udvidelse fra 235 DE til 269,9 DE, som blev vurderet til ikke at være VVM pligtig. Derudover har Ringstedvej 2 en eksisterende miljøgodkendelse fra 2006 på dyreholdet på 269,9 DE.

Baggrund

Ejendommen Ringstedgård, som lejes af Lene Sørensen af Brian Sørensen, Ringstedvej 2, 9330 Dronninglund har ansøgt om udvidelse af ejendommens dyrehold i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Ansøgningen er indtastet i www.husdyrgodkendelse.dk.

1.2 Meddelelse om godkendelse

Godkendelsespligt

Nyetablering, udvidelser eller ændring af husdyrbrug på mere end IPPC grænsen – i dette tilfælde mere end 250 DE - er omfattet af § 12 i husdyrloven¹.

Miljøgodkendelsen beskriver projektets fysiske udformning og rammer, reststoffer og emissioner, udbringningsarealernes indvirkning på natur, samt forholdet til anlæggets omgivelser.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Brønderslev Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte husdyrbrug til 499,5 DE på nedenstående vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

På grundlag af de foreliggende oplysninger i sagen er ansøgningsskema nr. 4290 udtrukket af systemet den 20. september 2007. Supplerende bilag er ligeledes indsendt den 20. september 2007. De sidste rettelser i sagen er foretaget d. 02-09 2008 samt d. 15-11 2008.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at godkendelsen **ikke** vil medføre væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Brønderslev Kommune den 25. november 2008

Lise Laursen
Miljømedarbejder

¹ Lov nr. 1572 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Ansøgningen har været i foroffentlighedsfase i 4 uger fra d. 25. december 2007 til d. 23. januar 2008, og i denne periode er der ikke indgået indsigelser til Brønderslev Kommune.

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse i Østvendssyssel Avis samt Oplandsavisen d. 25. november 2008. Godkendelsen vil endvidere ligge på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.bronderslev.dk. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3 vil få udkast af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden den 23. december 2008**, påklages til Miljøklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt visse nærmere angivne myndigheder og interesseorganisationer, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive videresendt til Miljøklagenævnet.

Opsættende virkning

Brønderslev Kommune vurderer, at en evt. klage ikke vil have opsættende virkning, hvorfor den på eget ansvar kan udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis afgørelsen påklages kan godkendelsen ligeledes udnyttes før, Miljøklagenævnet har truffet afgørelse – men på eget ansvar, hvilket er i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Det kan oplyses, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan stadfæste, ændre eller ophæve tilladelsen.

Civil retssag

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrbruglovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse. Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40, stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste anvendelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2016.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

2. Kommunens vilkår, beskrivelse og vurderinger

2.1 Generelle vilkår

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold) på ejendommen Ringstedvej 2, 9330 Dronninglund samt matr. nr. 2i, 2h, 36g, 36k, 4e og 35b Over Dorf Fjerding, Dronninglund (Beliggenhed fremgår af bilag 1).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger. (Situationsplan fremgår af bilag 3).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra den 25. november 2008.
6. Såfremt miljøgodkendelsen ikke er udnyttet senest 2 år efter, den er meddelt, bortfalder den.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
  - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
  - der sker ændringer i gylleaftaler
  - indstiller driften i en længere periode eller permanent, eller
  - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre end 3 år.

Godkendelsen bortfalder senest, når driften har været indstillet i 3 på hinanden følgende år. Dette kan både være gældende for hele godkendelsen, samt godkendelse af enkelte aktiviteter på landbruget.

8. Ved landbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger, og stedet skal bringes tilbage i tilfredsstillende stand, herunder hensyntagen til de landskabelige værdier:
  - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømme og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømme for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
  - Alle olietanke skal tømme.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.

9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.
10. Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige, der færdes på bedriften.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til:
  - Alarmcentralen, tlf.: 112.
  - og efterfølgende straks at underrette:
  - Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidige forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt krav om beredskabsplan.

2.2 Vilkår - husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Dyreholdet

12. Ejendommen tilladelses drevet med et dyrehold på maksimum 1.800 årssøer med smågrise svarende til i alt 499,55 DE. Inden for de enkelte husdyrgrupper tillades afvigelser i DE på +/- 5 % DE på årsplan, så længe det maximale antal DE ikke overstiges.
13. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden:
  - om besætningens/produktionens størrelse senest 2 år efter denne godkendelses dato.
  - når besætningen er nået op på 499,55 DE.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – dyrehold

Ejendommens dyrehold er i dag på 270,44 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 499,55 DE. Fordelingen i antal dyr for hver dyreart ses i nedenstående skema. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion, er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.²

Bygning		Dyreart	Nudrift		Ansøgt	
			Antal	DE	Antal	DE
Eksisterende svinstald	6, 9, 10 og 11	Årsso, Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	620	100,99	675	113,95
		Årsso, Kassestier, delvis spaltegulv	900	63,27	900	65,56

² Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006.

		Årso, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	280	45,61	280	47,27
		Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	0	0	175	4,78
		Smågrise fra 7,2 kg. Toklimastald, delvis spaltegulv	10.600	60,57	10600	59,78
Ansøgt tilbygning til løbestald og farestalden	15 og 16	Årso, Kassestier, delvis spaltegulv	0	0	900	65,56
		Årso, Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	0	560	94,54
		Årso, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	0	285	48,11

Tabel over dyreholdets sammensætning og antal

Husdyrholdet etableres i eksisterende bygninger samt i ansøgte tilbygninger til svinestalden (ca. 4.500 m²). Der etableres en yderligere gyllebeholder med teltoverdækning på 5.000 m² i forbindelse med udvidelsen. Udvidelsen af dyreholdet skal ske umiddelbart ved godkendelsens ikrafttræden. Alle stalde er tilsluttet bedriftens gylletanke (2 stk.) – bliver 3 stk.

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

Gylleseparationsanlæg

14. Ved funktionsstop skal kommunen informeres. Ved længerevarende eller gentagne problemer kan kommunen kræve miljøgodkendelsen revurderet.
15. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige gener i forhold til opbevaringen af fiberfraktionen, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.
16. Det samlede antal DE i de dannede fraktioner må ikke ændres i forhold til antal DE før separeringen.
17. Antal kg N per DE må kun øges i de fraktioner, som har en lavere koncentration af organisk kvælstof end husdyrgødningen inden separeringen.
18. Ingen fraktion må have et forhold på mindre end 40 kg N per DE (se bilag 5).
19. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation i form af aftale jf. § 30 stk. 3 i "husdyrgødningsbekendtgørelsen" for den del af husdyrgødningen (fiberfraktionen), som eksporteres ud af bedriften. Brønderslev Kommune skal have en kopi af kontrakten tilsendt ved indgåelse.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Gylleseparationsanlæg

Skov- og Naturstyrelsen har udarbejdet en fortolkning af husdyrgødningsbekendtgørelsen om forholdet mellem kg N og DE ved forarbejdning af husdyrgødning (gylleseparering). Skov- og Naturstyrelsen skriver, at det tillades at øge antal kg N pr. DE op til 120 kg N pr. DE i fraktioner, som har en lavere koncentration af organisk kvælstof end husdyrgødningen inden forarbejdning. Tilladelsen gælder kun for husdyrgødning, der må udbringes med 1,4 DE per ha. Det samlede antal DE i fraktionerne må ikke ændres, så derfor er det alene fordelingen af DE mellem fraktionerne, der ændres. Ingen fraktioner må have et indhold på mindre end 40 kg N per DE.

Fortolkningen har den betydning, at det i praksis er muligt at anvende op til 168 kg total-N per ha i væskefraktioner fra gylleseparering og samtidig sikre, at nitratdirektivets bestemmelser om max. 170 kg N per ha fra husdyrgødning overholdes, og at forholdet mellem DE og kvælstofindhold samlet set ikke ændres ved en forarbejdning.

Råvarer og hjælpestoffer

20. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
21. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
22. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
23. Kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt kemikalierne opbevares i et rum uden afløb, skal de placeres på en spildebakke.
24. Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.
25. Mærkater på kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
26. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer og skal i øvrigt opbevares efter dyrlægens anvisning under rene og ordentlige forhold, utilgængeligt for uvedkommende (aflåst).
27. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildebakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

Olietanke

28. Opbevaring af diesel- og fyringsolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
29. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
30. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret, eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.

31. Etablering og/eller sløjfning af olietanke på husdyrbruget skal til enhver tid opfylde gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

I forbindelse med udvidelsen udvides den nyeste sostald med ca. 4.500 m². Der bygges til i begge ender af den nyeste sostald, og bygningerne etableres i samme materiale som denne. Højden af bygningerne bliver ca. 10,3 m af afkast med en taghældning på 20 grader. Der ansøges om opførelse af 2 kornsiloer samt om opførelse af en 5.000 m² gyllebeholder med fast overdækning.

I den ansøgte produktion anvendes der årligt ca. 60 tons eget foder (korn o.l.) samt ca. 3.100 tons indkøbt foder, som opbevares i foderområdet i bygning 1, 2 og 3 og i fodersiloerne. Halm placeres i bygning 5 og 12, jf. bilag 3. Der anvendes omkring 600 bigballe om året i den ansøgte produktion, og halmen derfra kan forårsage støvgener. Der kan desuden forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens landbrugsarealer f.eks. i forbindelse med høst.

Da der er god afstand til naboer, vurderes der ikke være støvgener for omkringboende.

Klinisk risikoaffald (medicin) opbevares i lukket beholder i bygning 7.

På husdyrbruget findes en 1.200 liters overjordisk olietank ved bygning 4, en 4.000 liters underjordisk olietank ved bygning 7 og en 2.500 liters overjordisk dieseltank ved bygning 5. Placering fremgår af bilag 3.

Ejendommen forsynes med vand fra privat alment vandværk.

	Før udvidelse	Efter udvidelse
Vandforbrug, drift	4.500 m ³	8.300 m ³
Vandforbrug, privat	170 m ³	170 m ³
Elforbrug, drift	195.400 kW	275.000 kW
Dieselforbrug	2.000 liter	2.000 liter
Fyringsolie	31.664 liter	5.000 liter
Benzin	50 liter	50 liter

Spildevand

32. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes så unødvendigt spild undgås.
33. Afløb fra stalde og plansiloer skal føres gennem tætte og lukkede ledninger til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder.
34. Skylning af marksprøjten kan dog foregå på den mark, der lige er sprøjtet. Indholdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved sprøjtning på mark.
35. Ved påfyldning af vand på marksprøjte skal det sikres, at der ikke kan ske tilbageløb til vandforsyningsanlæg. Der skal som minimum være 20 cm luft mellem vandtilløb og sprøjtebeholderen. Påfyldning af marksprøjte skal foregå på befæstet plads med mulighed for opsamling af eventuelt spild og skal ske under konstant overvågning.

Beskrivelse og vurdering for vilkår– spildevand

Produktionsspildevand:

Gyllemængden inklusiv drikkevandsspild og rengøringsvand vil efter udvidelsen være på ca. 9.187 m³. Dette ledes til gyllebeholder, hvilket er i overensstemmelse med gældende regler.

Overfladevand:

Regnvand fra tag afledes til terræn/dræn.

Affald

36. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuel spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
37. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstørfende dyr.
38. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – affald

Erhvervsaffald og farligt affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning
Døde dyr	Se bilag 3. Kølecontainer og kadaverkappe	DAKA
Landbrugsplast	Ingen	-
Papir/nylonsække	Container	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	Lukket beholder i bygning 7	Kommunal ordning
Emballage fra sprøjtemidler	Ingen	-
Sprøjtemidler	Ingen	-
Spildolie	Ingen	-
Oliefiltre	Ingen	-
Akkumulatorer	Ingen	-
Dæk	Ingen	-
Jern/metal	Ingen	-
Spraydåser	100 (garage/værksted bygn. 4)	Kommunal genbrugsplads
Lysstofrør	30-35 (garage/værksted bygn. 4)	Kommunal genbrugsplads
Elektronisk udstyr	Ingen (afleveres til reparatøren)	Kommunal genbrugsplads

Ejendommens affald håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Døde dyr bortskaffes til DAKA. Indtil afhentning sker opbevaring i kølecontainer, jf. bilag 3. For at undgå, at der opstår uhygiejniske forhold, er der sat krav om, at opbevaring af døde dyr skal foregå i en lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

Støj, vibrationer, transport og lys

39. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver mid-

lingstiden (det tidsrum hvori man beregner gennemsnitsværdien for den støjende aktivitet) inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Alle dage kl. 22-7 (½ time) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

40. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
41. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 42 ikke kan overholdes.
42. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
43. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
44. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.
45. Afhentning af gylle må kun finde sted på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 22.
46. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmes for at reducere lysgenerne for omboende, såfremt lyset er tændt. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår- støj, vibrationer, transport og lys

Støjkilder på ejendommen er ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transportere til og fra ejendommen. Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. Der er naturlig ventilation i den eksisterende drægtighedsstald (bygning 6). Stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendom-

men vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.

Der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen. Indblæsning af foder kan ligeledes give anledning til støj. Gyllepumper kører 1 gang om ugen.

Nedenstående ses skema over landbrugets væsentligste støjkilder, deres driftsperiode og evt. tiltag for begrænsning af støj:

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Hele året	Renholdes	
Korntørring	Høstperiode	Placeret indendørs	Bygning 1
Foderanlæg	Hele året	Rengøres efter behov	
Kompressor	1 gang hver 14. dag		
Gyllepumper	1 gang hver uge		
Daglig brug af traktor	1 gang hver uge	Hovedsageligt i dagtimer	
Flytning af grise ml. staldafsnit	Hver 14. dag		
Transport af levende dyr	Hver 14. dag (smågrise) Hver uge (slagtesøer)		

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventes driften af husdyrbruget ikke at give anledning til støjgener for naboer. Derfor er der ikke forlangt dokumentation for overholdelse af støjgrænserne ved måling eller beregning. Der stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Der vurderes ikke problemer med at overholde disse.

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på husdyrbruget. Den væsentligste er transportere, men det er ikke mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug.

I nedenstående tabel ses antal transportere før og efter udvidelse:

Art	Kapacitet pr. læs		Transporter før udvidelse	Transporter efter udvidelse
	nudrift	ansøgt		
Levende dyr	24.000 stk.	51.300 stk.	130	130
Døde dyr	900	1.600	52	52
Indkøbt foder	1.650 ton	3.100 ton	69	103
Eget korn o.l.	60 ton	60 ton	5	5
Gylle	6.485 ton	9.110 ton	260	365
Dybstrøelse	450 ton	830 ton	30	55
Dieselolie / fyringsolie	33.700 liter	7.000 liter	7	4
Halm fra mark	300 bigballe- ler	600 bigballe- ler	19	38

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum af gene for naboer. Ejendommens beliggenhed bevirker, at hovedparten af alle gylletransporter kan ske uden adgang til offentlig vej. Gylletransporter og transportere med markafgrøder er sæsonbetonet, mens øvrige transportere med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året. Gyllekørsel på offentlig vej udføres af maskinstation til buffertank i marken.

Udendørs belysning er vist på bilag 3 og vurderes ikke at blive til gene for naboer.

Fluer og skadedyr

47. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelse skal desuden foretages på kommunens forlangende.
48. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger.

Eventuelle flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer.

Der er fast aftale med privat firma, der gennemgår ejendommen 8 gange årligt.

Ammoniakfordampning fra stald og lager

49. Gyllen i gyllekanalerne skal udpumpes mindst 2-4 gange om måneden.
50. Der skal i øvrigt foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene for at mindske gener fra dyreholdet.
51. I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
52. Andelen af dybstrøelse, som udspredes på marken direkte fra stalden, skal minimum være 78 %.
53. Markstakke med dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra § 3 område (Naturbeskyttelsesloven), § 7 (Husdyrgodkendelsesloven) og udpegede habitatområder (Natura 2000).
54. Til smågrise må der maksimalt tildeles 164,8 g råprotein/FE, til slagtesvin må der maksimalt tildeles 157,6 g råprotein/FE og til årssøer maksimalt 139,6 g råprotein/FE.
55. Der skal anvendes fasefodring med 2,03 FE pr. kg tilvækst ved smågrise. Der skal anvendes fasefodring med 2,87 FE pr. kg tilvækst ved slagtesvin. Ved årssøer skal der være 1490 FE pr. årso.
56. Der skal tilsættes 100 % fytase til foderet til både smågrise, slagtesvin og årssøer i forhold til branchens normer.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – ammoniakfordampning

Det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampning på 15 % af udvidelsen er overholdt. Der er ikke regnet på om, der skal foretages yderligere ammoniakbegrænsning, fordi anlægget ligger mere end 1.000 meter fra nærmeste § 7 område.

Vilkårene om grænser for råprotein/FE og FE pr. kg tilvækst samt vilkåret om tilsætning af fytase til fodret fremkommer som følge af BAT kravet til svinebrug, der overstiger IPPC-grænsen. Grænserne for råprotein og foderenheder tilsvare normerne 05/06, som er dem ansøgningssystemet

anvender. Det er kommunens vurdering, at bedriften lever op til bedst tilgængelig teknologi vedrørende fodring, når disse vilkår overholdes.

Den samlede emission fra anlægget er beregnet til 6831,99 kg N/år, og meremissionen fra anlæg er beregnet til 2706,86 kg N/år.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (dvs. etableringer, udvidelser og ændringer) er beregnet til 2779,62 kg N/år – dvs. emissionen fra de staldafsnit, der er nye/ændrede og som derfor er omfattet af reduktionskravet på 15 %.

Den eksisterende drift af husdyrbruget giver anledning til et ammoniaktab på 3202,61 kg N/år - dvs. eksisterende staldafsnit som ikke er omfattet af reduktionskravet på 15 %.

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Inden for 1.000 meter fra bedriften findes ingen arealer omfattet af Husdyrlovens § 7. Nærmeste beliggende § 3 areal er et stykke natureng på 5400 m², beliggende 500 m sydøst for anlægget. Der er for § 3 arealerne beliggende inden for 1000 m fra anlægget beregnet ammoniak merdeposition. Den højeste merdeposition i områderne var 0,3 kg N/ha/år. Denne merdeposition vurderes ikke at ville skade de pågældende naturtyper, og der er derfor ikke grundlag for yderligere tiltag for at reducere ammoniakudledningen fra anlægget.

Det nærmest beliggende Natura 2000 område er Habitatområde 14: "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" samt EF Fuglebeskyttelsesområde nr. 2: "Ålborg bugt, nordlige del", som begge ligger ca. 10,7 km øst for anlægget og 1,8 km fra det nærmeste udbringningsareal. Ammoniakdepositionen fra anlæg og udbringningsarealer til Natura 2000 naturområderne vil være ca. 0.

Lugt

57. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - lugt

Der er tale om en eksisterende svineproduktion, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Dronninglund ligger ca. 2.256 meter sydøst for ejendommen, nærmeste samlede bebyggelse er Thorup ca. 1.300 m derfra og nærmeste nabo er Ringstedvej 7, som ligger ca. 291 m nordøst derfra.

Der fremkommer lugt fra staldanlæg samt ved håndtering / udbringning af husdyrgødning. Al gyllen fra produktionen på Ringstedvej 2 separeres. Væskefraktionen udbringes på markerne, mens fiberfraktionen eksporteres fra ejendommen. Der er vedlagt separationsberegninger (se bilag 5).

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

På Ringstedvej 2 begrænses lugtgener ved rengøring af staldafsnittene. Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventes kun lugtbidrag fra gylletankene ved udkørsel. Gylletankene er med naturligt flydelag, og den nye tank overdækkes med fast overdækning. 78 % af dybstrøelsen køres direkte på marken og nedpløjes. Gyllekørsel på offentlig vej udføres af maskinstation til buffertank i marken.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der som minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både den nye lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen fremgår af nedenstående skema:

Område type	Ny lugtvejledning (meter)	Faktisk afstand (meter)
Enkeltbolig	168,68	291
Samlet bebyggelse	395,6	1.300
Byzone	557,63	2.256

Dvs. at geneafstanden efter udvidelsen er kortere end den faktiske afstand. Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav.

Det er derfor kommunens opfattelse, at produktionen på ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende, og der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener.

2.3 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering

58. Det skal altid sikres, at der på ejendomsniveau – Ringstedvej 2 - er opbevaringskapacitet til husdyrgødning på minimum 9 måneder på ejendommen.
59. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages 6 timer før, beholderen skal tømmes.
60. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle uden for tanken.
61. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb således, at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

62. Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.
63. Kompoststakke til dybstrøelse skal følge Skov- og Naturstyrelsens vejledning om "etablering og overdækning af kompost i markstakke, samt overdækning af fast gødning".
64. Placering af kompoststak for dybstrøelse skal indtegnes på kortbilag og fremvises ved tilsyn eller på kommunens forlangende.
65. Markstakke med kompostlignende dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse eller sårbar natur.
66. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering - husdyrgødning

Husdyrgødning håndteres som dybstrøelse og som gylle. Ifølge ansøgningen vil der efter udvidelsen årligt produceres 826 tons (m³) dybstrøelse og 9.187 tons (m³) gylle.

Rengøringsvand fra stalde, drikkevandsspild og regnvand fra befæstede arealer indgår i beregningen af gyllemængden. Der opbevares ikke husdyrgødning fra andre ejendomme, og der modtages ikke slam, men husdyrgødningsproduktionen på Ringstedvej 2 udsprede på arealerne tilhørende V. Thorupvej 19.

Gyllelagerets opbevaringskapacitet bliver på i alt 11.485 m³ (tons). Ejendommens tilstrækkelige kapacitet er 6.890 m³, hvilket svarer til en opbevaringskapacitet for bedriften på ca. 15 måneder.

Det vurderes således, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Opbevaringsanlæg:

	Byggeår/ beholderkon- trol	Kapacitet [tons]	Lageran- del i procent
Gyllebeholder 1, naturligt flydelag	Opført 2004	4.000	62
Gyllebeholder 2, naturligt flydelag	Opført 1999	2.485	38
Gyllebeholder 3, teltoverdækning	Skal opføres	5.000	
Dybstrøelse		826	
Samlet kapacitet		11.485	

78 % af dybstrøelsen køres direkte ud og pløjes ned. Den resterende del opbevares indtil udspredding i overdækket mødding/markstak på den mark, hvor gødningen senere skal udsprede. Møddingen/markstakken ligger maksimalt på samme sted i 9 måneder.

Ved påfyldning af gyllevogn anvendes fyldekran med overløbsventil således, at der ikke forekommer spild. Læsekranen ligger i en opsamlingsbakke under transport, så spild ledes ned i tanken.

Placeringen af gylletanke i forhold til vandløb, dræn, søer og vandindvinding vurderes at være hensigtsmæssig. Ejendommens boring er placeret omkring 125 meter syd for nærmest beliggende

gyllebeholder. Der er ikke vandløb eller dræn i nærheden af gyllebeholderne, og nærmeste sø er beliggende ca. 130 meter øst for nærmeste gyllebeholder. Der er således ikke risiko for forurening med næringsstoffer af vandløb, dræn, søer og vandindvinding.

2.4 Arealer

Se arealgodkendelsen for V. Thorupvej 19, 9330 Dronninglund for udregning af harmoniareal. Arealkravet til Ringstedvej 2 skal i henhold til Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv. udgøre 102,9 ha. I henhold til hektarstøtteansøgningen er jordtilliggendet til Ringstedvej 2 på 114,14 ha.

Aftalearealer

67. Der skal foreligge dokumentation for, at væskefraktionen fra husdyrgødningen fra Ringstedvej 2 afsættes på aftalearealer tilhørende Brian Sørensen, V. Thorupvej 19. Se §16 godkendelsen på aftalearealerne.
68. Der må kun udspredes husdyrgødning på nedenstående aftalearealer, se bilag 2.

Skema over aftalearealerne

Bedriftsejer (CVR-nr.)	Mark nr. (antal ha)	Areal omfattet af N- eller P-klasse 1 - 3
Brian Sørensen, V. Thorupvej 19, 9330 Dronninglund. CVR: 17926101	7-1 (14,70)	Ja
	2-3 (1,78)	Nej
	1-1 (0,44)	Nej
	2-2 (5,60)	Nej
	2-1 (12,86)	Nej
	2-0 (13,22)	Nej
	3-0 (3,50)	Nej
	3-1 (10,51)	Nej
	3-2 (5,11)	Nej
	4-3 (7,19)	Nej
	4-0 (6,64)	Nej
	4-1 (5,92)	Nej
	10-3 (4,28)	Nej
	10-1 (3,82)	Nej
	10-0 (2,96)	Nej
	10-10 (3,98)	Nej
	10-4 (4,37)	Nej
	10-9 (6,42)	Nej
	62-0 (5,03)	Nej
	63-0 (11,88)	Nej
	70-0 (9,62)	Nej
	70-1 (1,13)	Nej
	70-2 (4,93)	Nej
	71-1 (2,61)	Nej
	71-0 (2,13)	Nej
	94-0 (3,43)	Nej
	90-0 (11,12)	Nej
93-0 (4,36)	Nej	

	96-0 (3,61)	Nej
	95-0 (4,03)	Nej
	61-0 (15,23)	Nej
	64-0 (8,7)	Nej
	1-2 (11,69)	Nej
	10-5 (10,28)	Nej
	3-3 (1,48)	Nej
	5-7 (0,34)	Nej
	5-5 (1,0)	Nej
	7-0 (10,82)	Nej
	4-2 (4,55)	Nej
	10-7 (6,47)	Nej
	5-4 (5,05)	Nej
	10-12 (22,49)	Nej
	10-14 (2,77)	Nej
	10-17 (3,6)	Nej
	6-4 (12,48)	Nej
	6-6 (20,1)	Nej
	8-0 (14,31)	Nej
	91-0 (20,48)	Nej
	7-3 (4,58)	Nej
	6-0 (23,75)	Nej
	4-4 (2,51)	Nej
	2-4 (0,84)	Nej
	8-2 (2,06)	Nej
	56-2 (0,49)	Nej
	96-1 (0,39)	Nej
	56-0 (5,21)	Nej
	15-0 (7,88)	Nej
	15-1 (1,34)	Nej
	70-3 (3,24)	Nej
	65-0 (5,25)	Nej
	66-0 (3,87)	Nej
	66-1 (1,69)	Nej
	66-2 (2,03)	Nej
	1-3 (15,7)	Nej
	1-0 (20,29)	Nej
	10-6 (17,49)	Nej
	66-3 (3,39)	Nej
	5-0 (48,02)	Nej

2.6 Bedst tilgængelig teknik

72. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
73. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
74. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.

75. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi. Følgende områder skal indgå i redegørelsen:

- Metoder til at mindske fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Reducering af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Nedsættelse/reduktion af lugtbidraget fra de aktiviteter, der stammer fra svineproduktionen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – bedst anvendelig teknik

Ansøger har i det nedenstående gjort rede for BAT i forhold til staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi og management.

Staldindretning

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny farestald med kassestier og delvist spaltegulv, en ny drægtighedsstald til løsgående søer med dybstrøelse/spaltegulv samt en ny løbestald med individuel opstaldning/delvis spaltegulv. Desuden er der en eksisterende smågrisestald med toklimastier med delvis spalter og en lille poltesektion med delvis spalter.

Kategori	Antal/DE	Staldsystem
Slagtesvin, 31-100 kg	175	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv
Smågrise, 8,5-31 kg	10600	2-klimastald med delvis spaltegulv
Drægtige søer	1800	Dybstrøelse/spalter og individuel opstaldning/delvis spalter
Farestald	1800	Kassestier, delvis spaltegulv

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre. I den aktuelle sag etableres løbe-drægtighedsstald/farestald med delvist spaltegulv, hvilket reducerer overfladen, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning.

Fravalg af BAT

Fravalg af gyllekøling i drægtighedsstalden: Gyllekøling er fravalgt primært på grund af krav om skrabning af kanalbunden for at kunne opnå den fulde effekt, varme- og ammoniakmæssigt, af kølingen. Erfaringer viser at skrabere i kanalerne ofte medfører ekstra vedligehold af linespil i kanalerne. Skraberne drejer ofte på langs i kanalen, og det medfører at gyllen opdeles i lag med forskel i temperatur. Dermed kan den fulde effekt på varme og ammoniak ikke opnås. Samtidig vil det kun være i løbestalden og farestalden gyllekølingen kan implementeres effektivt, idet håndteringen af halm i drægtighedsafdelingen gør det svært at bruge gyllekøling.

I BAT-byggeblad 106.01-51 er det angivet at man sparer 55 kroner pr. årssø FORUDSAT al varme fra indvinding udnyttes i staldene. Det er ikke realistisk at udnytte al varmen. I sommerperioden, hvor langt den største del af varmen kan indvindes, er der ikke behov for varmen i staldene. Derfor er det sandsynligt at ejer vil blive påført en væsentlig ekstra udgift, både til etablering, og til vedligehold af anlægget i hverdagen. Det vil gøre det sværere at opnå rentabilitet i produktionen. Desuden vil det sandsynligvis medføre væsentlige ekstra arbejdsopgaver, primært til vedligehold af skrakersystemet i kanalerne. Det kan betyde ekstra lønomkostninger.

Fravalg af forsuring: Svovlsyrebehandling af gylle er en BAT-kandidat. For forsuring ved søer er der ikke lavet økonomiberegninger på implementeringen af forsuring. Der er til stadighed problemer med forsuring, specielt med lugtgener fra anlæggene. Det er primært de komplicerede svovlforbindelser der opstår i den forsurede gylle, der medfører lugtgenerne. Desuden mangler vi stadig at se langtidseffekterne af forsuring på holdbarheden af elementerne i stalden og i gyllebeholderen. Det kan vise sig at være en ganske dyr affære, at anvende forsuring, hvis de rette forholdsregler ikke tages fra starten. Her tænkes på ekstra beskyttelse af elementer i stalden og i gyllebeholderen. Det vil medføre, at det vil være endda meget besværligt at implementere forsuring i de allerede eksisterende stalde, idet der ikke er taget forbehold for ovenstående ved dette byggeri. Svovlsyrebehandling af gylle er primært valgt fra pga. den ukendte økonomi ved anvendelse af forsuring, samt den øgede arbejdsmængde forsuringsanlægget pålægger.

Samme argumentation er gældende for luftrensning. Der er ikke i det eksisterende byggeri taget forbehold for indbygning af luftrensningsmoduler. Konstruktionen i det eksisterende er ikke dimensioneret til at bære luftrensning.

Foder og fodringsstrategi

Der anvendes fasefodring til søerne, således at de drægtige søer får én foderblanding, mens de diegivende søer får en anden foderblanding. Ved fasefodring er det muligt at fodre soen efter dens næringsstofbehov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor. Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle. De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/ disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Gyllen opbevares i ejendommens tre gylletanke på hhv. 2.485, 4.000 og 5.000 m³. Tanken på 5.000 m³ opføres i forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen og etableres med teltoverdækning. Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen (bilag 2). På de to eksisterende gylletanke etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank.

Der etableres separationsanlæg på ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Fiberfraktionen afsættes til biogasanlæg/ afbrændes (endelig strategi ikke valgt endnu) der udnytter det organiske materiale til energi.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men utilstrækkeligt areal til at udbringe husdyrgødningen kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Forbrug

Der er mekanisk ventilation i hovedparten af alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Ventilationsanlæg i den nye bygning bliver med Multi-Step funktion. I den eksisterende drægtighedsstald er der naturlig ventilation.

Der foretages hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler; herved undgås modstand i ventilationsystemet.

Udendørs lyskilder – der er sensorer på hovedparten af dem, der er udendørs, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er dagslysstyring på udendørs belysning og timer på lys i de nye staldafsnit. Der er ikke lys i staldene om natten. I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør.

BAT vedr. energiforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilati-

onssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og reparerer. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

BAT vedr. vandforbrug

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler (i trug eller kop), vandtrug og bidenipler) noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

Management

Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse. Der er tilknyttet en række fagkonsulenter der med faste intervaller gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere (E-kontrol). Der er fast dyrlægeaftale. Der udarbejdes mark- og gødningsplaner for bedriften. Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år). Fodersammensætning og fodringsstrategi (f.eks. fasefodring) evalueres og tilpasses løbende således at nyeste viden anvendes. Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.

Beredskabsplan

Der er desuden lavet en beredskabsplan således, at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omkringliggende miljø begrænses mest muligt.

Brønderslev Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger samt de stillede vilkår, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedst anvendelige teknik. Det er kommunens opfattelse, at man igennem overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsen m.m. overholder kravet om bedst anvendelige teknik. I bekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst anvendelige teknologi.

2.5 Egenkontrol

76. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
77. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, ydelseskontrollen (eller tilsvarende) for hele den animalske produktion på bedriften, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.
78. Bedriften skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I journalen registreres følgende:

- Forpagtnings- og overførselsaftaler
- Kortbilag over placering af markstakke for dybstrøelse og ensilage
- Logbog for ejendommens gyllebeholdere.
- Bogføring og dokumentation for anvendt sædskifte.
- Dokumentation for antal DE
- Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.

Ansøger oplyser:

Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav. Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres. Gennemgang af stalde sammen med fagkonsulenter efter behov. Gennemgang af markbrug sammen med en fagkonsulent efter behov. Hver måned føres logbog over gyllebeholderens flydelag. Ved påfyldning af marksprøjte sikres, at der ikke sker overløb. Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant. Staldafsnittene er tilkøbet alarmanlæg. Ejendommens forbrug registreres løbende – kan kontrolleres med udskrift af revisionsliste.

3. BRØNDERSLEV KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Brønderslev Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Brønderslev Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Brønderslev Kommunes opfattelse at:

- Udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- bedriften drives under anvendelse af den bedste anvendelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne i Husdyrloven, hvorfor Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Undersøgte alternativer

Alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af en svineproduktion på en anden ejendom. Det planlagte anlæg ligger imidlertid optimalt i forhold til ansøgers andre ejendomme (god arrondering af arealer). Med udvidelsen af de to anlæg opnås en harmonisk bedrift med mulighed for salg af smågrise og opfødning af smågrise til 31 kg m. henblik på videresalg. Samtidig er ejendommen placeret optimalt i forhold til natur og naboer og vil derfor medføre en meget begrænset påvirkning af omgivelserne.

0-alternativet vil medføre, at ansøgers bedrift stagnerer. Der vil være sværere at fastholde kvalificeret arbejdskraft og i det hele taget at opnå en sund og økonomisk rentabel virksomhed.

Kommentarer til udvidelsen

I for-offentlighedsfasen er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- Energi
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Natur

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Der er tale om en eksisterende svinebedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse.

Der sker udvidelse af den eksisterende sostald, og der bliver bygget en gylletank samt 2 kornsiloer. Brønderslev Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Anlægget ligger inden for udpegningen Jordbrugsområde i Regionplan 2005, og det ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinier.

Naboer – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.

- Lugt

Der er ansøgt om tilladelse til udvidelse af eksisterende dyrehold fra 270,44 til 499,55 DE i svin.

De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse.

Med "udnyttet" menes, at der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE ikke overskrides.

Nærmeste nabo, uden landbrugspligt er Ringstedvej 7. Geneafstanden er beregnet til 169 meter, og den faktiske afstand er 291 meter. Dermed er de nærmeste naboer beliggende uden for genegrænsen. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for

de omkringboende, og såfremt kommunen finder det nødvendigt, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

- Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabo vurderes landbrugets faste anlæg m.v. ikke at give anledning til en støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger. I forhold til naboer stilles Miljøstyrelsens vejledende støjkrav. I henhold til begrebet "godt landmandskab" vurderes, at det er støjmæssigt fordelagtigt, at få det støjende arbejde overstået hurtigst muligt.

- Fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres jævnligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes de ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse evt. støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

På bedriften er der uden dørs belysning vist på bilag 3. Dette lys vurderes ikke at blive til gene for naboer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Affald

Ejendommens affald håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer. Håndtering af døde dyr (kadavere) er i orden.

For at undgå, at der opstår uhygiejniske forhold, er der sat krav til at opbevaring af døde dyr skal foregå i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold. For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport skal foregå inden for normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af forbruget af foder m.v., og dermed en øget transport til og

fra ejendommen. Antallet af transporter er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

- Kumulativ

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE inden for 300 meter til samlet bebyggelse og byzone eller inden for 100 meter til enkelt bebyggelse.

Energi

Det årlige energiforbrug er i dag på 195.400 kWh. Det fremtidige energiforbrug forventes at ligge på 275.000 kWh. Der er naturlig ventilation i den eksisterende drægtighedsstald, og al ny ventilation er fra SKOV m. frekvensomformer. Teknikken sørger for, at der eksempelvis er én ventilator, der kører i stedet for alle ventilatorer kører på lavt blus. Dette er energibesparende, hvorfor der ikke er levnet plads til markante energibesparelser, men er i øvrigt et vigtigt indsatsområde for energibesparelser i husdyrproduktion.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

Derudover er det BAT at registrere el- og vandforbruget for på den måde at kunne gribe ind, hvis der pludseligt sker en drastisk stigning i forbruget. Det kan eksempelvis være opståede utætheder i vandrør. Det er således en god idé at tage kontakt til en energikonsulent.

Udover ovennævnte anbefaler Brønderslev Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på bedriften. Et tiltag i dette arbejde vil være, at der årligt udarbejdes et grønt regnskab for bedriften. Med de tiltag der i øvrigt udføres på bedriften, skal der ikke gøres meget, før man har et grønt regnskab. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Brønderslev Kommune fastlægger tilsynsindsatsen ud fra principperne for et differentieret tilsyn. Derfor vil alle virksomheder og landbrug blive delt op i 3 kategorier, og miljøtilsynet vil blive gennemført ud fra behovet på den enkelte bedrift. Et af kriterierne for at bedriften kan indplaceres med karakteren høj indenfor systematik og information er bl.a., at bedriften udfærdiger en miljøreddegørelse eller grønt regnskab. En bedrift placeret i niveau 1 vil modtage færre og mindre omfattende kontrollerende tilsynsbesøg end en tilsvarende bedrift placeret i niveau 2, som igen får mindre kontrollerende tilsyn end en tilsvarende bedrift i niveau 3.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT følgende:

- At bedriften gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab
- At der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder mm.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.

- At anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes således, at de altid fungerer optimalt.

På ejendommen:

- Bliver ventilationsanlægget optimeret løbende og indstillinger justeres. Ventilationsanlægget i nogle af de eksisterende stalde er af typen SKOV, der kun anvender de ventilatorer, der er nødvendige for at holde stalden velventileret. Det er meget energibesparende i forhold til andre ventilationstyper.

- Bliver der desuden foretaget eftersyn og renholdelse af luftkanaler efter behov. Herved undgås modstand i ventilationssystemet.

Det er Brønderslev Kommunes opfattelse, at landmanden igennem godt landmandskab, samt via uddannelse og dygtiggørelse inden for landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle uden for tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Brønderslev Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l. Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Beredskabsplanen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang årligt, ellers går den i glemmebogen. Endvidere skal beredskabsplanen gennemgås med nyansatte, når de tiltræder. Endvidere er planen kun anvendelig, hvis den er tilgængelig og synlig, hvorfor der stilles krav herom.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al gyllehåndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes.

Da der er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Brønderslev Kommune. Dette regulativ er gældende for ejendommen. Ønskes enkelte fraktioner afleveret til anden bortskaffelsesordning, skal der forinden gives dispensation fra Brønderslev Kommune. Derudover skal der på ejendommen føres registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT at registrere affaldsproduktionen, og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor affaldsproduktionen kan minimeres.

Det vurderes, at driften med de stillede vilkår lever op til BAT samt at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre jord imod spild mm.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner. Vask af maskiner foregår på anden ejendom, hvorfor det ikke har været nødvendigt at stille vilkår herom.

Natur

- *Arealstatus, bygge- og beskyttelseslinier*

Driftsanlægget ligger i et område, der i regionplanen er udpeget som jordbrugsområde.

- §3 natur og ammoniak

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte anlæg vil samlet være 6831,99 kg N/ha/år. Heraf udgør meremissionen i forhold til det eksisterende anlæg 2706,86 kg N/ha/år. Dette vil medføre en merdeposition af ammoniak i området omkring anlægget. Det er derfor undersøgt, hvilke § 3 arealer der ligger i nærheden af anlægget. Der ligger indenfor 1000 m fra anlægget følgende arealer som er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3:

Ammoniakdeposition i §3 natur

§3 naturtype	Naturpunktnr.	areal	Afstand, retning	Merdeposition	Totaldeposition
Natureng	1	5400 m ₂	500 m, 320°	0,2 kg N/ha/år	0,6 kg N/ha/år
Overdrev	2	8900 m ₂	800 m, 285°	0,2 kg N/ha/år	0,4 kg N/ha/år
Hede	3	4750 m ₂	850 m, 255°	0,3 kg N/ha/år	0,7 kg N/ha/år

Desuden ligger der tre søer indenfor 1000 m fra anlægget, som også er omfattet af §3. Der er ikke beregnet ammoniakdeposition for søerne, idet disse ikke er særligt ammoniakfølsomme.

Der er for hvert areal afsat et naturpunkt (se også bilag 1), for hvilket den specifikke mer- samt totaldeposition af ammoniak fra anlægget er beregnet (se tabellen ovenfor). Der er ikke yderligere landbrug > 75 DE indenfor 1000 m fra nogen af naturpunkterne.

Værdierne for merdeposition giver ikke anledning til yderligere tiltag for reduktion af ammoniak, idet det vurderes at der er tale om så små merbelastninger i naturpunkterne at det ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturtyper.

- Beskyttet natur efter lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, § 7, beskytter i loven fastsatte naturtyper, som er særligt følsomme overfor udledning af luftbåret kvælstof. Der er i bilag 3 til loven fastsat minimumsgrænser for deposition af ammoniak i disse områder når naturområdet ligger indenfor 1000 m fra anlægget. Hvis et § 7 beskyttet område ligger indenfor 300 m fra anlægget må der ikke ske en meremission af ammoniak i forbindelse med udvidelsen.

Merdeposition i § 7 område: Det nærmeste registrerede § 7 areal i Brønderslev Kommune er et overdrev beliggende ca. 2230 m vest for anlægget. Merdepositionen i dette punkt er beregnet til ca. 0.

- Bilag IV arter

En række dyr, som er omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab til området, vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, dam-, vand-, syd-, skimmel-, og dværgflagermus. udbringning af husdyrgødning på de ansøgte arealer vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter.

- Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

Brønderslev Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.³

I arealgodkendelsen for V. Thorupvej 19 er naturvurderingen yderligere uddybet.

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på oplysninger, der er modtaget fra ansøger. Brønderslev Kommunes egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold og områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften indgår – tillige med regionplanens målsætninger og retningslinier – i vurderingerne.

Kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. er under løbende revision. Beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, er tilsvarende under opbygning.

Sammenfattende gælder for udvidelsen, at Brønderslev Kommune vurderer, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

4. Baggrund for godkendelsen

4.1 Projektbeskrivelse

Ansøgningsmaterialet fra www.husdyrgodkendelse.dk skema nr. 4290, version 7 er udtaget af systemet den 15/11 2008. Dvs. med det beregningsgrundlag der er i det web baserede it-ansøgnings systemet denne dato.

³ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

4.2 Forhold til loven

I henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må husdyrbrug ikke udvides eller ændres eller påbegyndes, før der er meddelt godkendelse heraf. Den ansøgte ændring/udvidelse er behandlet i nærværende afgørelse under forudsætning af, at vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er virksomheden underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser. Der kan i fremtiden vedtages nye bestemmelser som vil kunne medføre andre regler for virksomhedens aktiviteter.

4.3 Tidligere meddelte afgørelser

Kommunen har i 2006 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på 269,9 DE.

4.4 Udtalelser vedrørende godkendelsen

Brønderslev Kommune har modtaget ansøgningen og behandlet den efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. og sendt udkast til afgørelse i høring ved:

- Nabo: Kathrine Toft Simonsen, Ringstedvej 7, 9330 Dronninglund
- Nabo: Lars Brøndbjerg Pedersen, Thorup Hedevej 6, 9330 Dronninglund
- Nabo: Gorm Simonsen, Ø. Thorupvej 4, 9330 Dronninglund
- Nabo: Per Hergaard, Ø. Thorupvej 6, 9330 Dronninglund
- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev. Att.: Allan Olesen, via e-mail: ako@landbonord.dk
- Brian og Lene Sørensen, V. Thorupvej 19, 9330 Dronninglund
- Hjallerup Vandforsyning, Søndergade 68, 9320 Hjallerup
- Østvendssysels Råvandsforsyning, Slotsgade 17, 9330 Dronninglund

med en høringsfrist på 3 uger.

Nabohøringen har givet anledning til mindre ændringer i fodringsvilkårene for årssøer samt ændringer i bilaget til separationsberegningerne. Det er Lene Sørensens konsulent, der har foranlediget ændringerne. Dermed er der også indsendt et nyt ansøgningsskema d. 15/11 2008.

4.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

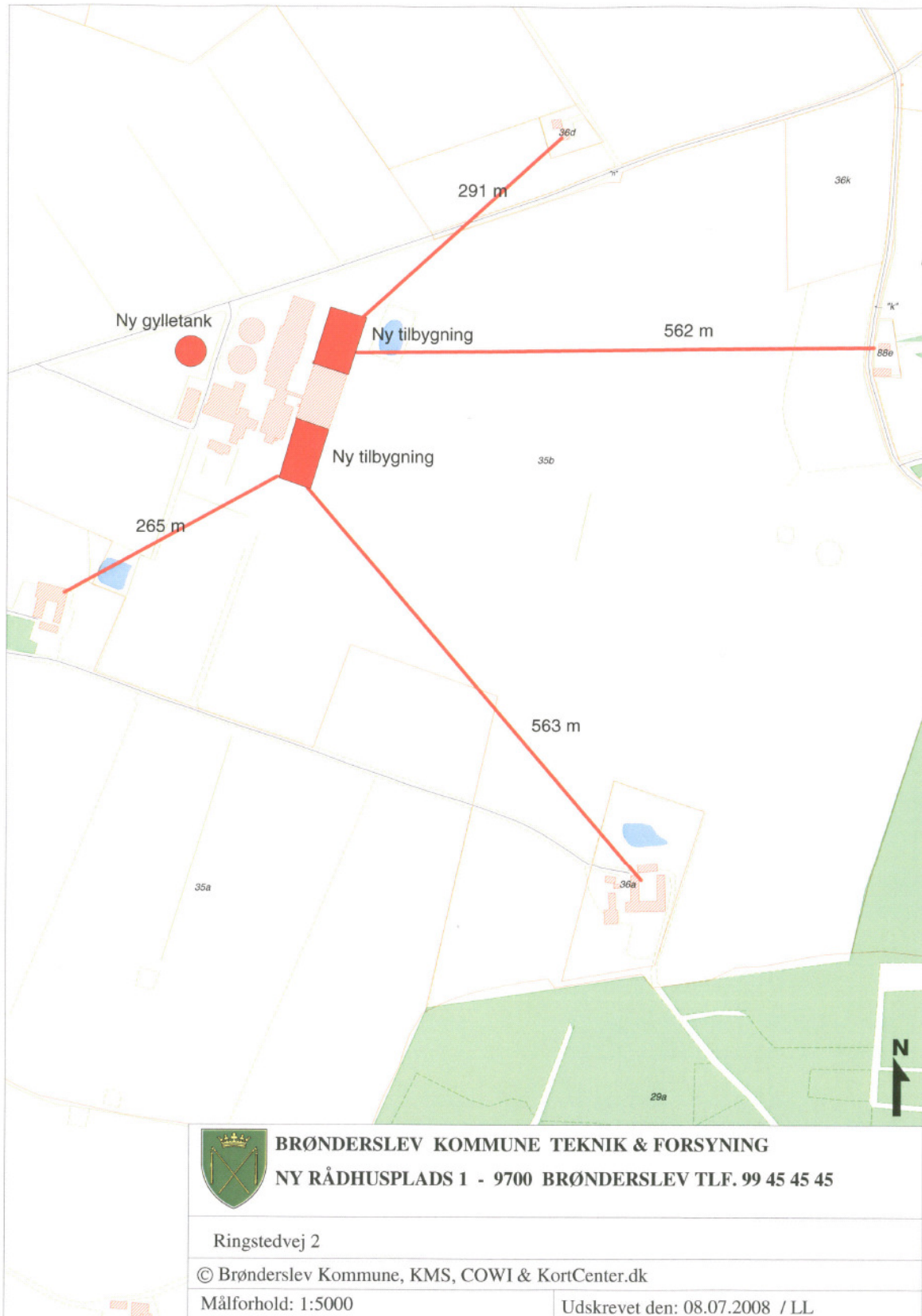
4.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

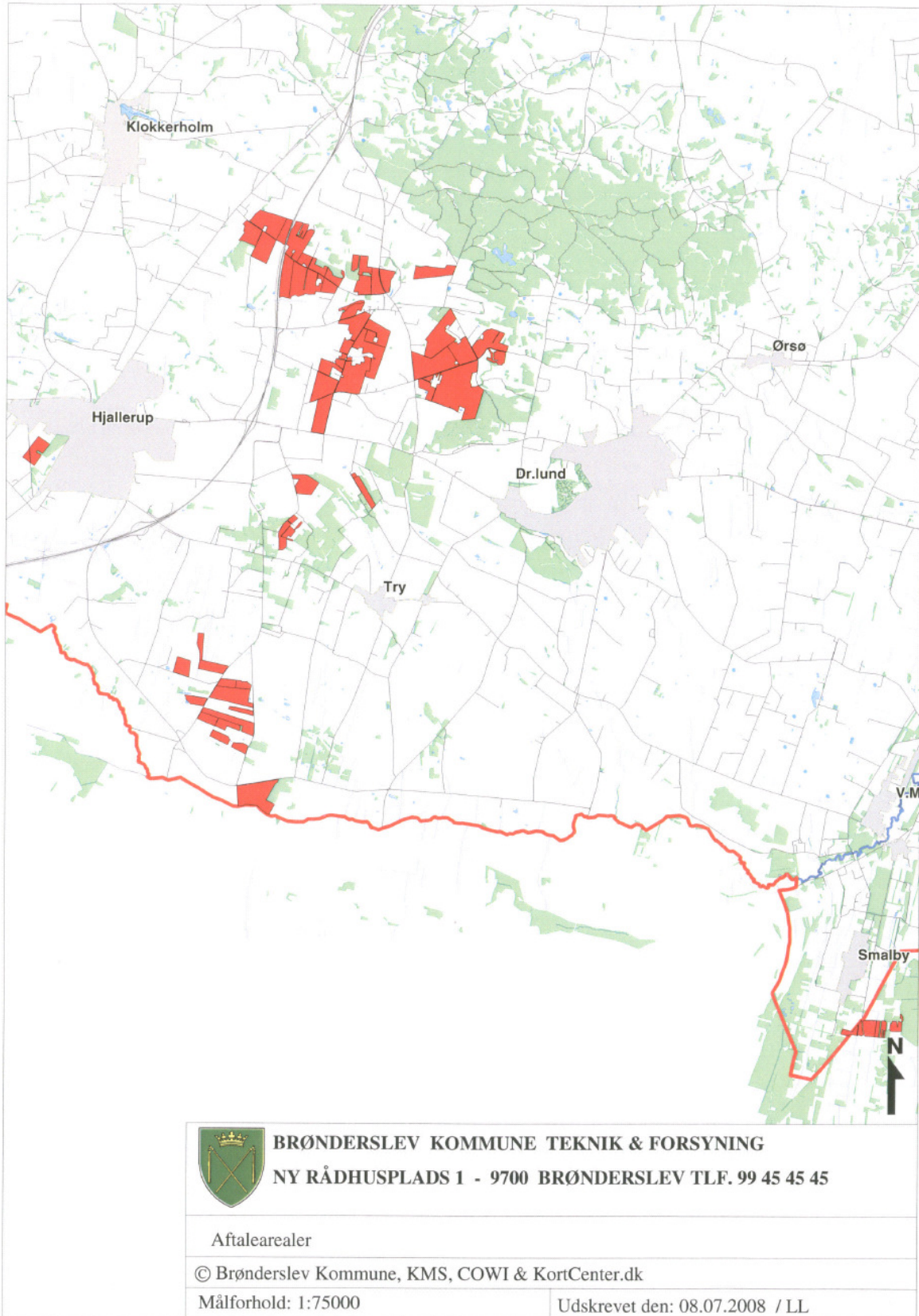
I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver. Legitimation skal forevises på forlangende.

Tilsynets formål er at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår samt følge op på evt. naboklager over gener fra husdyrbrugets drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med ejeren tages stilling til løbende forbedringer af husdyrbrugets miljøforhold.

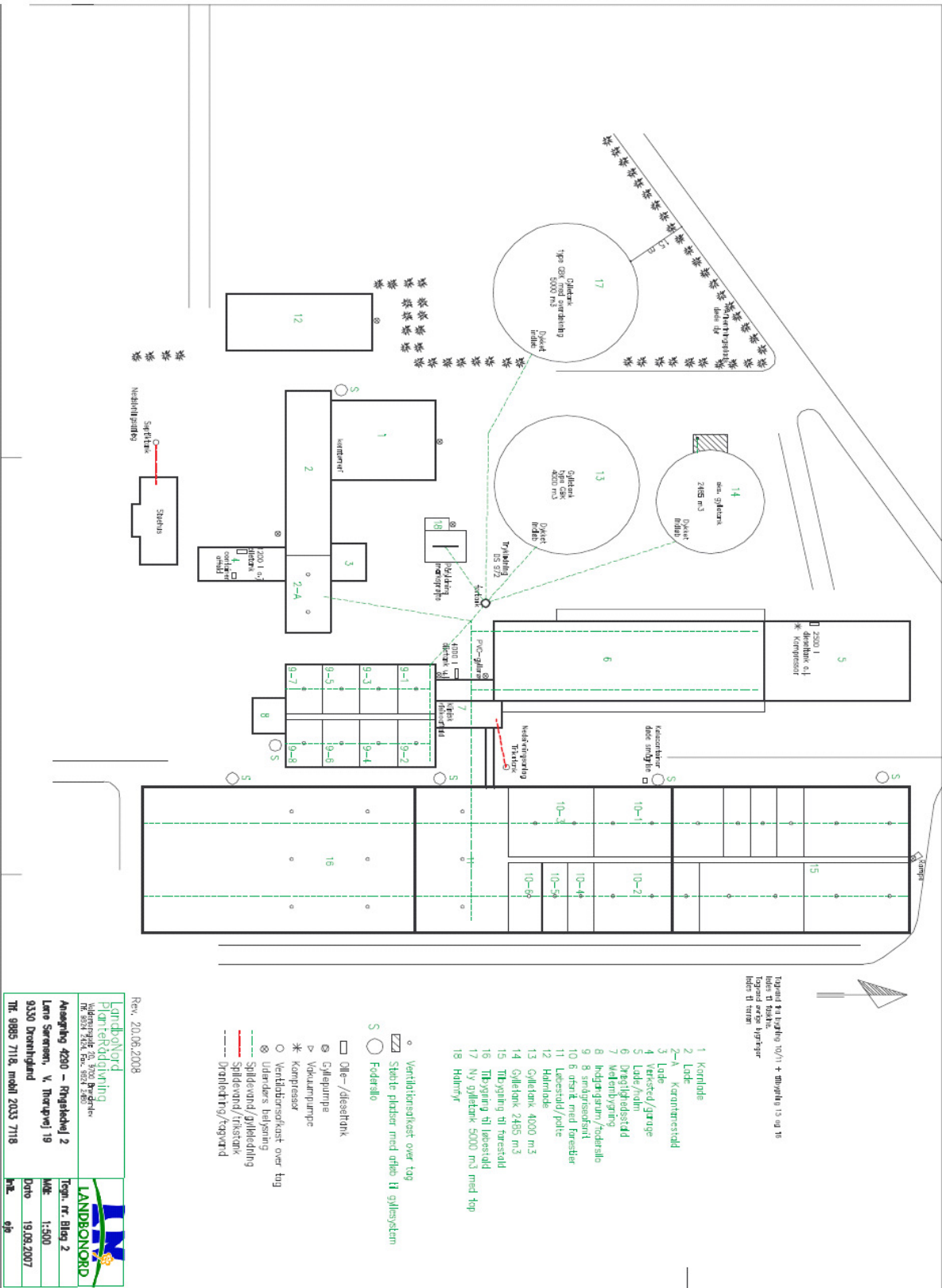
Bilag 1

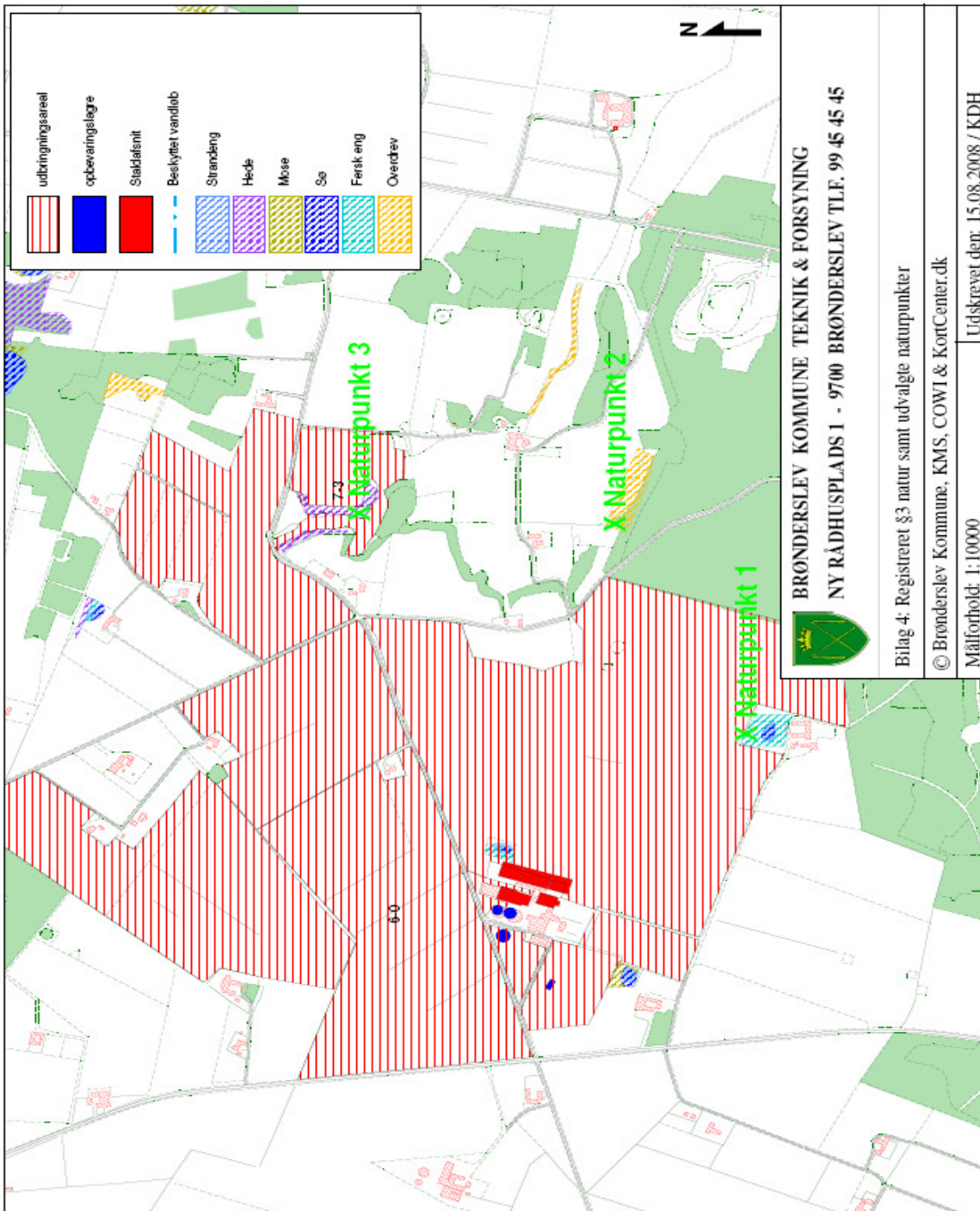
Bilag 2

Bilag 3

Bilag 4

Bilag 5

Teoretiske beregninger - Diverse separatorer

Navn:

Besætning [DE]	430,74
Mængde gylle [m ³]	9100
N frasepareret [%]	20
P frasepareret [%]	52
mængde frasepareret [%]	10

Konstanter	
kg N/DE	-
kg P/t	-

Udviklet af Allan K. Olesen
beregnet: 14-11-08

kg N	41039,29
kg P	10383,56

Separation	
mængde [t]	9100
kg N	41039,29
kg P	10383,56
DE	410,4
kg N/ton	4,5
Væskefraktion	
Mængde [t]	8190
kg N	32749
DE (ved 120 kg N/DE)	272,9
kg P	4943
kg P/t	0,60
kg N/t	4,0
kg P/DE	18,1
Fiber	
Mængde [t]	910
kg N	8290
DE	157,8
kg N/DE* *	52,5
kg P	5441
kg P/t	6,0
kg N/t	9,1

harm. areal [ha]	194,9
Kun til væskefraktion - FORUDSAT FIBERFRAKTION AFSÆTTES	

Harmoniareal*	> 40 kg N/DE i fiber	Reel kg N/DE
	forudsat N-indhold i fiber < 40 kg N/DE	****
	antal DE i væske hvis N/DE i fiber < 40	***

** Lovmæssigt må denne ikke være under 40 kg N/DE

Kun disse tal er variable

Alternativt disse

gule områder er beregningsområder - IKKE TIL INDTASTNING

Bilag 6

Beredskabsplan for Ringstedvej 2, 9330 Dronninglund

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	43
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	44
OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS	45
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	46
Udarbejdet af	

Revideret:	Dato	Ansvarlig (underskrift)
2008		
2009		
2010		
2011		

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i mappe i forrum.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehus.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn

Der er ingen af ovenstående dele anvist på kort. Der er ingen boringer eller dræn i nærheden af ejendommen, og der er ingen slukningsmateriel i staldene.

Husk:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl, ring 112.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i forrum og har nr. 9885 7114.

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Falck kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 7015 0300 dag eller nat

Dyrlæge kontaktes på telefon 9895 1719 dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange –
Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Brian Sørensen på tlf. 9885 7118 / 2033 7118

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

...
...
...

OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Brian Sørensen på tlf. 9885 7118 / 2033 7118

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 9945 4545

Det er vurderet, at der ikke er risiko for at gyllen løber til vandløb.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

.....
.....
.....

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås.

Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.